

Motion nr 23-2017 från Ewa-May Karlsson (C) m.fl. Stärk patientens ställning i vården

En motion har lämnats in till landstingsfullmäktige från Ewa-May Karlsson (C), Olle Edblom (C), Lars Bäckström (C), Maria Kristoffersson (C), Urban Larsson (C) och Daniel Öhgren (C). Motionärerna föreslår att fullmäktige ska besluta att landstingsstyrelsen får i uppdrag att initiera framtagande av en samlad strategi för att stärka patientens ställning i enlighet med intentionerna i Patientlagen, att framtagandet av denna strategi ska göras i samverkan med vårdens verksamheter, etikombud och patientföreträdare samt att den samlade strategin sedan ska fastställas av landstingsfullmäktige.

Patientlagen är en lag som syftar till att inom hälso- och sjukvårdsverksamhet stärka och tydliggöra patientens ställning och främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet. Lagen innehåller bland annat bestämmelser om tillgänglighet, information, samtycke och delaktighet.

En annan viktig förändring i Patientlagen är att patienten ges möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad primärvård och öppen specialiserad vård i hela landet. När Patientlagen kom avskaffades därför det generella remisskravet till öppen specialiserad vård i Västerbottens läns landsting och egen vårdbegäran infördes. Antalet som söker vård med egen vårdbegäran ökar för varje år.

I landstingsplanen anges den övergripande inriktningen för landstinget. Landstingets vision och övergripande mål binds samman med verksamhetens inriktning och omfattning. Landstingets vision är: År 2020 har Västerbotten världens bästa hälsa och världens friskaste befolkning. Som vägledning för verksamheten finns landstingets gemensamma värdegrund: Ständigt bättre - patienten alltid först. Värdegrunden är ett etiskt och moraliskt rättesnöre och en kompass i det dagliga arbetet för att nå visionen. Värdegrunden ska innebära att patienten får vård i rätt tid och av hög kvalitet, att patienten känner sig trygg och respekterad och är välinformerad och delaktig i sin vård och kan göra egna val. Landstingets värdegrund stämmer väl överens med syftet i Patientlagen.

Landstingsplanens politiska inriktningsmål anger inriktningen för vad som ska uppnås i landstinget. Landstinget har flera inriktningsmål och strategier som syftar till att stärka patientens ställning, integritet, självbestämmande och delaktighet. En strategi för att nå målet om bättre och jämlik hälsa är en aktiv medborgardialog kring behov och förväntningar av hälso- och sjukvård. För att nå målet om god och jämlik vård finns strategin om en hälso- och sjukvård som utgår från delaktiga patienter och strategin om tillgänglig vård på rätt vårdnivå. De politiska nämnderna bryter sedan ner målen och strategierna i sina verksamhetsplaner och i sin tur förverkligas målen av verksamheten som arbetar på uppdrag av politiken.

Motionärerna anger att det är viktigt att den högsta politiska ledningen i landstinget tar takpinnen och signalerar till verksamheten att intentionerna i Patientlagen uppnås. Via landstingsplanen som är landstingets strategiska plan och via landstingets värdegrund har frågan om patientens delaktighet, självbestämmande och integritet en framträdande roll. I stället för att ta fram en egen strategi för att stärka patientens ställning, bör vi använda oss av den befintliga landstingsplanen och den målstyrning som redan finns för att få långsiktighet och genomslag i verksamheten.

Landstingsstyrelsen

2018-10-30

VLL 2386-2017

Det finns etikombud i landstinget. I dag är de ungefär 200-250 i antal, men det finns inte etikombud på alla enheter. En arbetsgrupp för vårdetik har till huvudsaklig uppgift att stödja etikarbete och etisk medvetenhet främst genom nätverket av etikombud och årligen hålls introduktionsutbildningar och etikombudsträffar. Etikombuden och etikgruppen är en viktig resurs för de här frågorna.

Motionärerna lyfter att det har uppmärksammats brister i patienternas möjligheter att vara delaktig i sin egen vårdplanering. Den problematiken är nationellt uppmärksammat och i den nya lagen om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård tas samordnad vårdplanering i sin nuvarande form bort. I stället ska samordnad individuell plan (SIP) upprättas när en person har behov av insatser från både hälso- och sjukvård och socialtjänst. Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde och närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen. I Västerbotten har man i länsrutinen som tagits fram mellan landstinget och kommunerna för samverkan vid utskrivning angett att målet med rutinen är att individen ska känna sig trygg, samtycka till planering, känna sig delaktig vid klargörandet av det samlade behovet av insatser samt veta vilken enhet som är ansvarig för respektive insats. Intentionen är att stärka patientens delaktighet.

Motionärernas intentioner är goda och det är viktigt att det finns en strategi för att stärka patientens ställning, men bedömningen är att det bör göras via befintliga strategier och målstyrning genom landstingsplanen och via landstingets värdegrund.

Mot bakgrund av vad som ovan angetts föreslås att motionen avslås.